



*... Душ людських добрі лікарі,
Почуттів і вчинків бібліотекарі.
Здається ви мені красивими самими,
Зали читалень мені бачаться храмами,
Хто ми без вас?
Заплутали в замети
Люди без завтра і люди без пам'яті.
Лев Ошанін*

ВИДАТНІ БІБЛІОТЕКАРІ

*До Всеукраїнського дня бібліотек
30.09.2020*

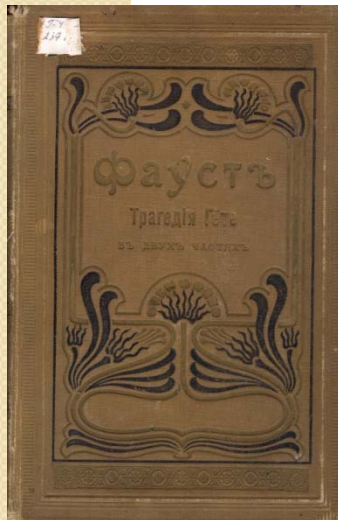
Бібліотечна професія традиційно багата іменами письменників, вчених, видатних політичних діячів, долі яких були тісно пов'язані з бібліотечними установами. Професія бібліотекаря з'явилася з виникненням перших книгосховищ. У них не завжди працювали професіонали. У минулі часи роботу бібліотекаря брали на себе письменники, філософи. На цю посаду запрошували видатних учених, поетів. У ХІХ столітті стати почесним бібліотекарем - існувало таке звання - було навіть важче, ніж академіком. У середньовіччі звання Бібліотекар отримував фаворит короля.



ГЕТЕ ЙОГАНН ВОЛЬФГАНГ (1749-1832)

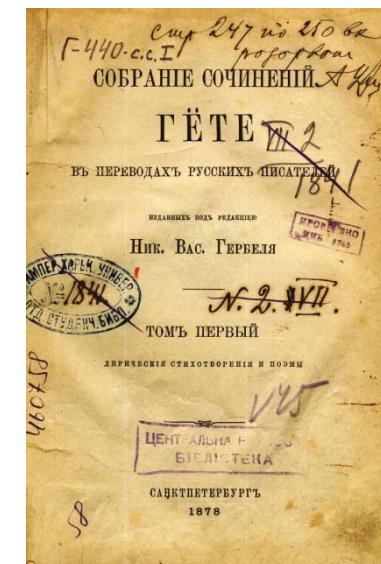
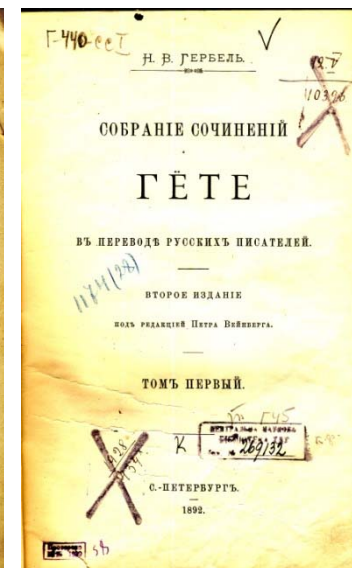


Німецький поет, гуманіст,
вчений і мислитель.



З 1797 р. був комісаром Верховного управління установами мистецтва і наук. У його віданні були Йенський університет і його бібліотека, музеї, придворний театр і герцогська бібліотека. Й.В. Гете приділяв велику увагу комплектуванню бібліотеки, вважаючи, що вона повинна бути енциклопедичною (універсальною) науковою Бібліотекою. За ініціативою Гете бібліотека стала отримувати обов'язковий примірник усіх видань, які виходять у Веймарі. Фонд Веймарської бібліотеки збільшився при Гете з 11 тис. до 122 тис. примірників.

Й.В. Гете почесний член Харківського університету.



КОВАЛІВСЬКИЙ АНДРІЙ ПЕТРОВИЧ (1895-1969)



*Сходознавець, історик,
етнограф, професор, вихованець
Харківського університету.*

З 1934 року займав посаду головного бібліотекаря східного відділу бібліотеки імені В.Г.Короленка. З 1948 року викладав у Харківському університеті: 1951–64 – зав. каф. історії Нового часу, 1964–69 – зав. каф. історії середніх віків.



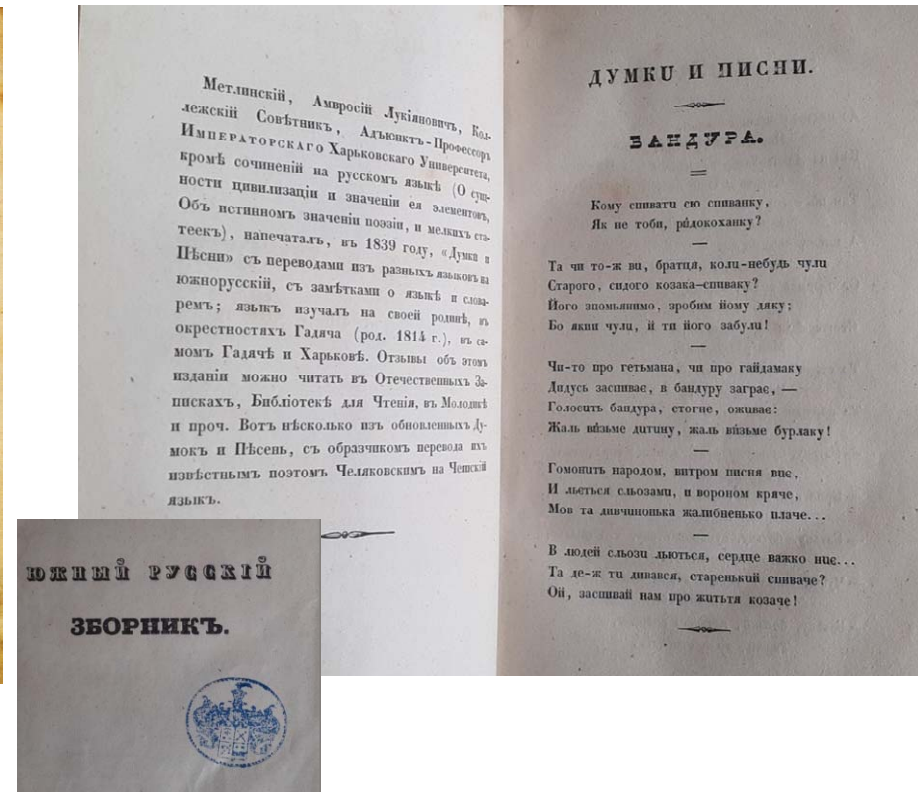
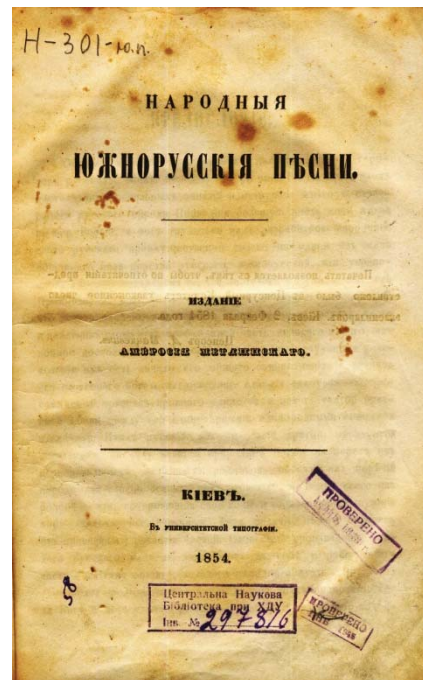
Ковалевский А.П. Воспоминания о Риттере / А.П. Ковалевский // Павло Григорович Ріттер. Збірник біографічних та бібліографічних матеріалів. – Х., 1966. – С. 40–47. <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/7916>

МЕТЛИНСЬКИЙ АМВРОСІЙ ЛУК'ЯНОВИЧ (1814-1870)



український поет,
фольклорист, видавець,
вихованець Харківського
університету

У 1835 році, після закінчення Харківського університету, працював помічником бібліотекаря в університетській бібліотеці. У 1839 році захистив магістерську дисертацію і був призначений ад'юнктом на кафедрі російської словесності, але продовжував працювати у бібліотеці.



Рубинський Костянтин Іванович

(1860 – 1930)

український бібліотекар, бібліотекознавець, бібліограф.



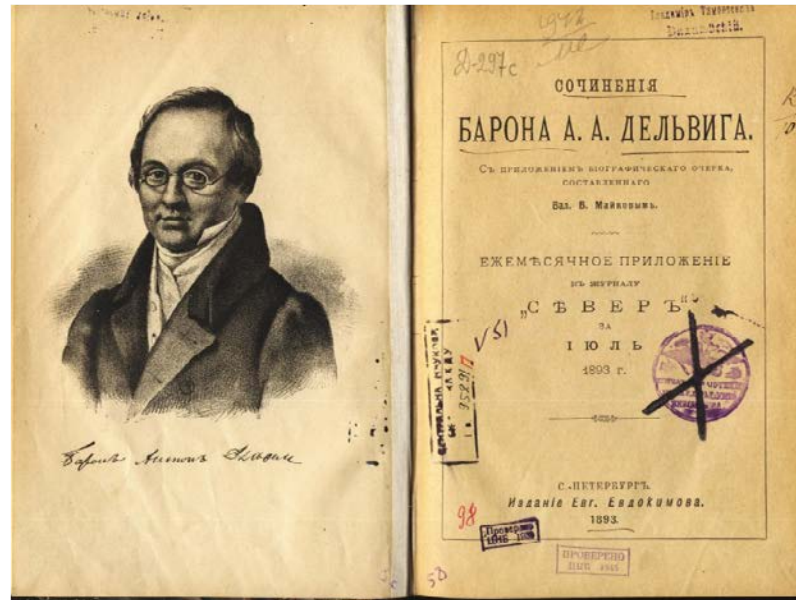
Константин Иванович Рубинский
[1905 г.]

З 1894 р. працював помічником бібліотекаря у бібліотеці Харківського університету, з 1898 р. – в. о. бібліотекаря, у 1900–1917 рр. – бібліотекарем, у 1917–1922 рр. – першим директором університетської бібліотеки. Був одним із фундаторів вітчизняного бібліотекознавства.

К. І. Рубинський – член Товариства бібліотекознавства (з 1908 р.). Нагороджений орденами Св. Станіслава 3-го ступеня (1898), Св. Анни III-го (1902) та II-го ступенів (1912).

ДЕЛЬВИГ АНТОН АНТОНОВИЧ (1798-1831)

З 1821 по 1825 роки був помічником бібліотекаря (Івана Андрійовича Крилова) Імператорської публічної бібліотеки.



Російський поет,
видавець

Є тільки одна дійсно невичерпна
скарбниця - це велика бібліотека .

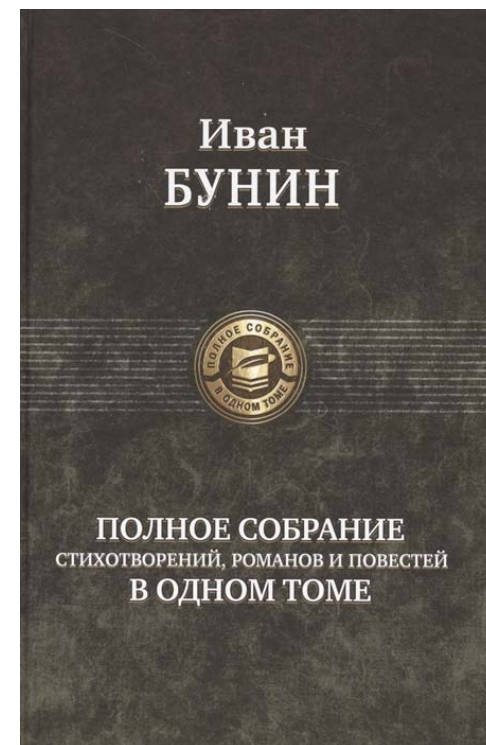
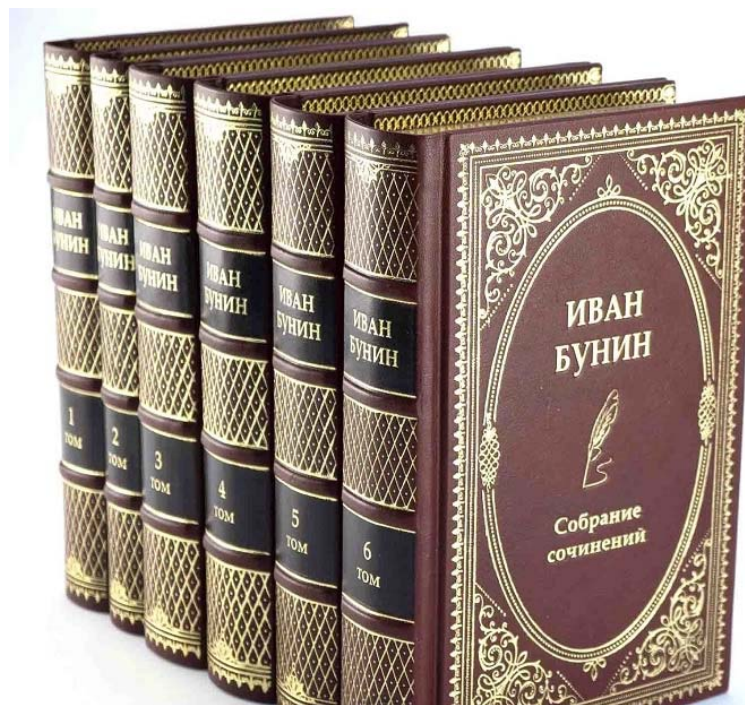
П'єр Буаст

БУНІН ІВАН ОЛЕКСІЙОВИЧ (1870-1953)



*Видатний російський
письменник і поет, лауреат
Нобелівської премії з
літератури (1933)*

Працював бібліотекарем, статистиком, коректором
земської управи у місті Полтава та одночасно
друкувався у місцевій пресі.



«Каждый из нас, имевший на своем веку дело со столичными и провинциальными библиотеками, не может не поминать добром людей, которые проводят всю свою жизнь между книжными полками и читателями. Безо всякого преувеличения можно сказать, что почти все они или, по крайней мере, большинство их – люди, связавшие свою судьбу с книгой не по расчету, а по любви. Лучшие же из них могут быть с полным правом названы и настоящими литературоведами, и подлинными педагогами».

С.Я. Маршак

ЄРШОВ ПЕТРО ПАВЛОВИЧ (1815-1869)

У своєму рідному місті Тобольську працював викладачем Тобольської гімназії. При гімназії була бібліотека, для якої П. Єршов багато зробив: він каліграфічно переписав каталог, значно збільшив книжковий фонд.



*Російський поет, прозаїк,
драматург, автор
казки про «Конька-Горбунька»*



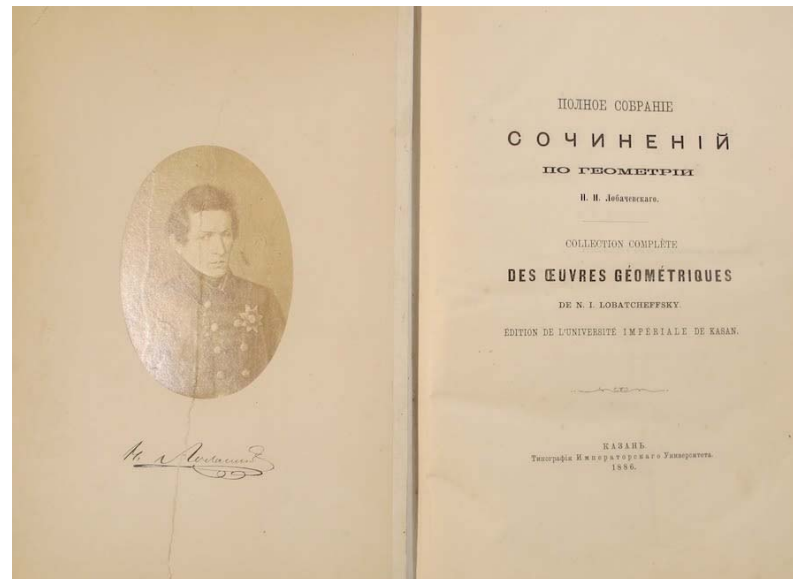
ЛОБАЧЕВСЬКИЙ МИКОЛА ІВАНОВИЧ (1792-1856)



Видатний російський
математик

Багато років Микола Іванович одночасно з ректорством очолював університетську бібліотеку. Він їздив до Петербурга, щоб особисто відбирати і купувати книги. Як керівник бібліотеки і самого університету він домогся реорганізації системи комплектування, приділяючи особливу увагу збереженню фондів і будівництву нової будівлі бібліотеки. Він організував так, що бібліотека

- ° обслуговувала широкі кола сторонніх читачів, тобто фактично була публічною. Такими ж публічними стали і музеї університету, де було організовано читання науково-популярних лекцій для населення.



БОРХЕС ХОРХЕ ЛУЇС (1899-1986)

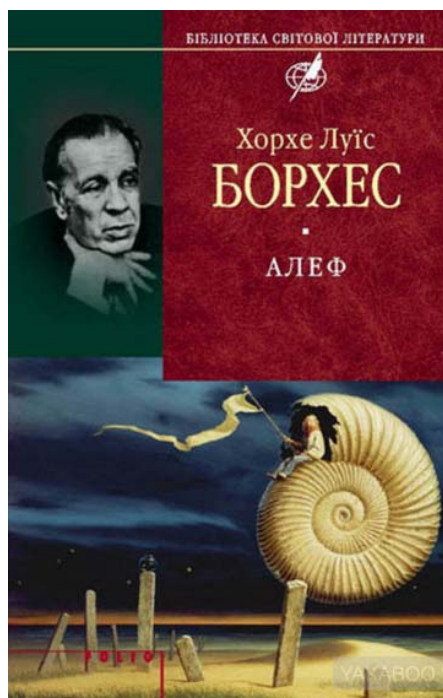


Аргентинський прозаїк,
поет і публіцист

У 1955 році Хорхе Луїса Борхеса було призначено директором Національної бібліотеки Аргентини. Він займав цей пост до 1973 р. Але до цього часу він остаточно втратив зір (це була спадкова хвороба). Останні 20 років життя Борхес не мав можливості ні читати, ні писати (йому допомагали студенти, друзі та близькі).

«Я завжди вообразал Рай чем-то наподобие библиотеки, как некоторым он представляется садом или дворцом. И вот я оказался в нём».

Х.Л. Борхес



ХОРХЕ ЛУЇС
БОРХЕС



ВИГАДАНІ
ІСТОРІЇ

ВОСТОКОВ ОЛЕКСАНДР ХРИСТОФОРОВИЧ

(1781-1864)

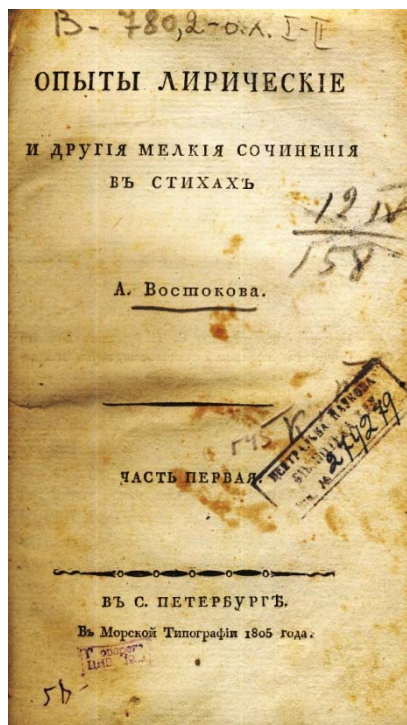


*Російський філолог, поет,
письменник, перекладач*



З 1815 року працював зберігачем манускриптів у Імператорській Публічній Бібліотеці та старшим бібліотекарем Румянцевського музею.

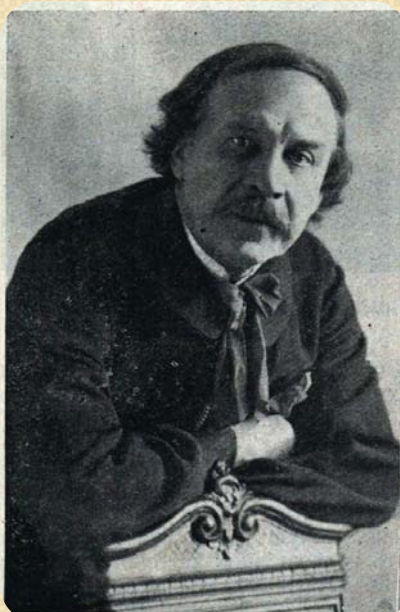
° Почесний член Харківського університету



Бібліотека – це той храм, де завжди народжується і зберігається духовність. Пам'ятаймо, що у давнину бібліотеку називали «дім життя», «притулок мудрості», «аптека для душі».

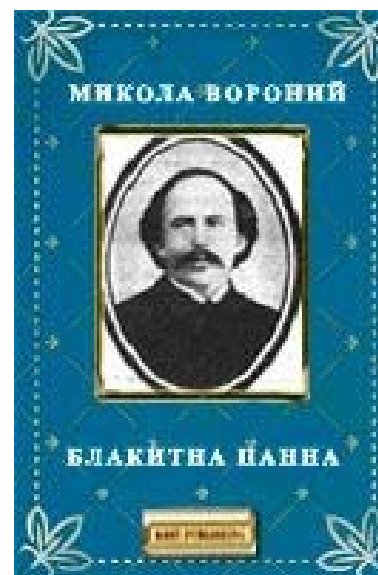
В. Сухомлинський

ВОРОНИЙ МИКОЛА КІНДРАТОВИЧ (1871-1938)



Український письменник,
перекладач, актор,
громадсько-політичний
діяч, театральний діяч,
один із засновників УЦР

Один із засновників і режисерів Українського національного театру. Працював бібліотекарем і коректором Наукового товариства імені Тараса Шевченка.



ДЕВІД ЮМ (1711-1776)



Шотландський філософ-емпірист, історик та економіст, діяч епохи Просвітництва.

У 1752 р. товариство Единбурзьких адвокатів обрало Девіда Юма своїм бібліотекарем. Ставши бібліотекарем, Юм почав писати свою «Історію Великобританії», над якою працював 11 років.

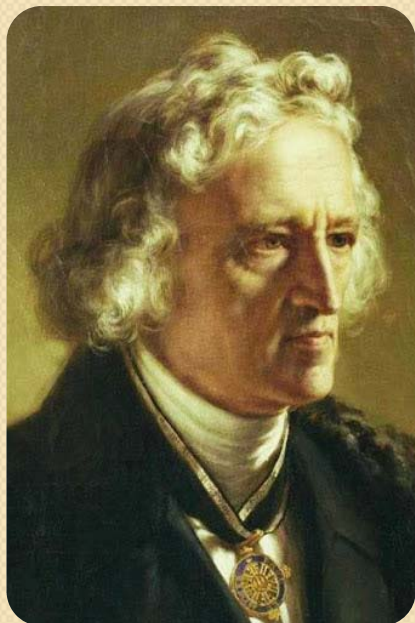


БІБЛІОТЕКИ - ЦЕ СВОБОДА. СВОБОДА ЧИТАТИ, СВОБОДА
СПІЛКУВАТИСЯ... ЯКЩО ВИ НЕ ЦІНУЄТЕ БІБЛІОТЕКИ,
ЗНАЧИТЬ, ВИ НЕ ЦІНУЄТЕ ІНФОРМАЦІЮ, КУЛЬТУРУ ТА
МУДРІСТЬ.



НІЛ ГЕЙМАН

ЯКОБ ГРИММ (1785-1864)



Німецький лінгвіст та дослідник німецької народної культури.

Одного з братів Грімм, зокрема Якоба, сміливо можна назвати кваліфікованим бібліотекарем. Якоб працював у різних бібліотеках більше 30 років. Цю роботу він поєднував зі своєю викладацькою і дослідницькою діяльністю. У Національній Паризькій бібліотеці він вчився розшифровувати стародавні манускрипти. У 1806 році Якоб Грімм переїхав до міста Кассель з Парижа і влаштувався на роботу бібліотекарем в міську бібліотеку. Згодом став керуючим особистою бібліотекою короля в Кассельському замку Жерома, брата Наполеона.



Библиотека – это вечно голодный зверь. Здесь много прекрасных, редких книг, но какой в них прок для меня, если я не могу их читать, даже перелистывать; мне приходится лишь вносить их в каталог, доставать и расставлять по стеллажам. Библиотека представляет собой колесо, в котором я ежедневно тоже должен крутиться целых шесть часов... Одни книги разыскиваю, другие расставляю по местам – все это в постоянной беготне, переписываю предметный каталог всей английской истории на отдельные карточки, чтобы затем по ним составить новый каталог, то есть еще раз переписать...

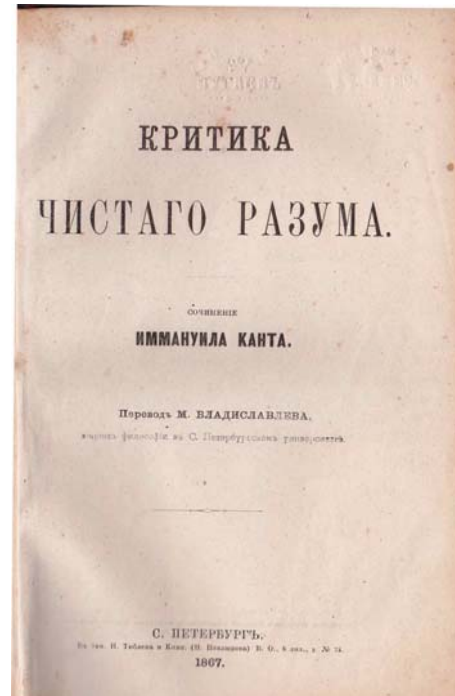
Якоб Грімм

ІММАНУІЛ КАНТ (1724-1804)

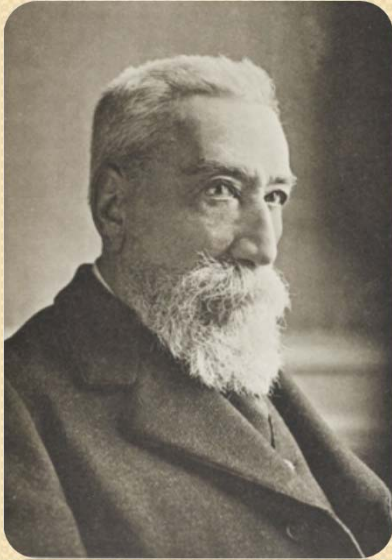


Видатний
німецький
філософ

Будучи приват-доцентом Кенігсберзького університету, Канту довелося клопотати про посаду помічника бібліотекаря, оскільки, згідно з університетським статутом, приват-доценти не отримували платні. Посада помічника бібліотекаря йому була надана у 1766 році, і протягом 15 років, в очікуванні професури, Кант служив у Кенігсберзькій палацовій бібліотеці.



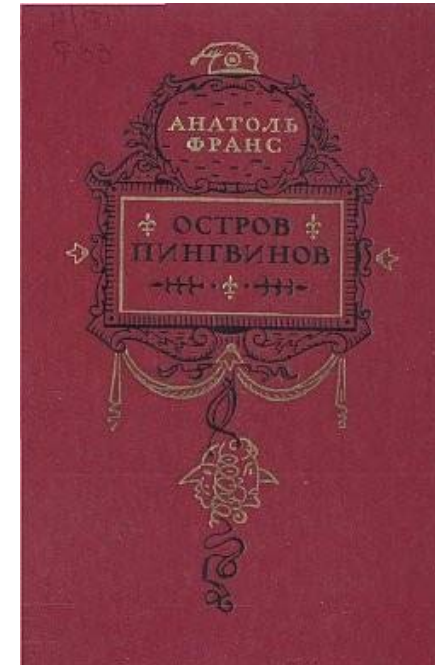
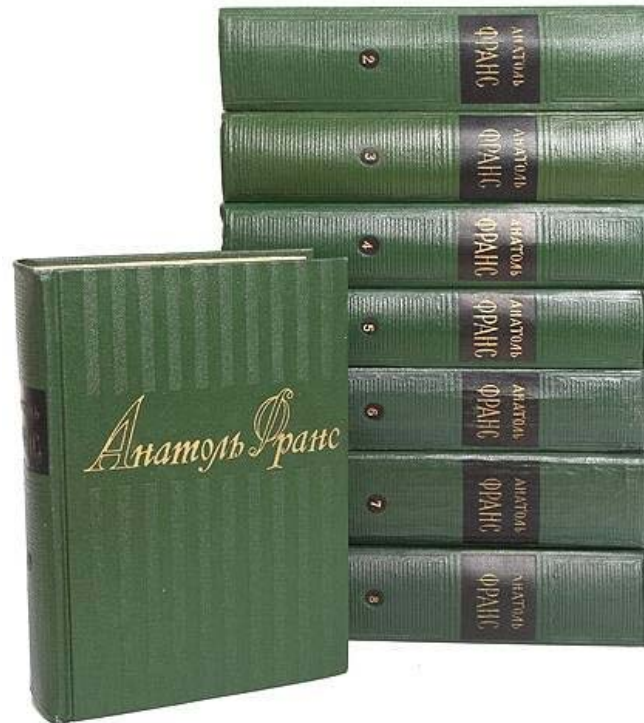
АНАТОЛЬ ФРАНС (1844-1924)



Французький письменник,
літературний критик.
Лауреат Нобелівської премії з
літератури (1921).

У 1876 році А. Франса було призначено заступником директора бібліотеки французького Сенату і протягом наступних чотирнадцяти років він займав цю посаду, що давало йому можливість і кошти займатися літературою.

«Я был библиотекарем в достаточной мере безупречным, если учесть мое тогдашнее состояние. Вспоминал об этом, думаю: если б мог, опять погрузился бы в чарующее, полное образов молчанье старых книг...»



КРИЛОВ ІВАН АНДРІЙОВИЧ (1769-1844)

Іван Андрійович Крилов працював в Імператорській Публічній бібліотеці майже 30 років. Він склав каталог російських книг, за що отримав орден Св. Володимира 4-го ступеня.



Російський, публіцист,
поет, байкар, видавець



ЛЕЙБНІЦ ГОТФРІД ВІЛЬГЕЛЬМ (1646-1716)



*провідний німецький
філософ, логік, фізик,
математик, мовознавець
та дипломат*

Бібліотечна діяльність Лейбніца була набагато ширшою, ніж діяльність більшості вчених, які працювали бібліотекарями. У деяких своїх працях він розглядає книги і бібліотеки як свого роду інструменти отримання знань. Бібліотечний фонд, на його думку, повинен мати інтелектуальну і наукову цінність, енциклопедично охоплювати всі знання. Лейбніц розробив цілісну концепцію наукової бібліотеки. Замість каталогів Франкфуртської та Лейпцігської книжкових ярмарок, де вказувалися тільки автор і назва книги, Лейбніц запропонував готувати огляди з біографіями письменників, аналізом їх творчості, аналізом твору і уривками з нього. Він пропонував створити зведений каталог усіх бібліотек країни. Пропонував створити особливу бібліотеку, у фондах якої були б найпотрібніші для суспільства книги.



Бібліотеки — це скарбниці всіх багатств людського духу.

Г.В. Лейбніц

ДЛЯ ЖІНОК ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ДО 1917 РОКУ БУЛА ЗАКРИТА, У ТОМУ ЧИСЛІ І СПІВРОБІТНИКАМИ ДЕРЖАВНИХ БІБЛІОТЕК. І ТІЛЬКИ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ - ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ ЖІНКИ ПОЧАЛИ З'ЯВЛЯТИСЯ НА ПОСАДАХ БІБЛІОТЕКАРІВ.



ХАВКІНА ЛЮБОВ БОРИСІВНА (1871-1949)



*український та російський
бібліотекознавець і
бібліограф*



Любов Борисівна була не просто видатним бібліотекарем і бібліотекознавцем, вона стала засновницею бібліотек і великою подвижницею бібліотечної справи. У 1891 р. вона виступає одним з організаторів першої харківської безкоштовної бібліотеки, публікує науково-популярні книги, видає бібліотекознавчі праці, за одну з яких - «Керівництво для невеликих бібліотек» - обирається почесним членом Російського бібліографічного товариства.

У 1913 р. у Москві при Народному університеті, на основі складеного нею проекту, відкрилися перші в Росії курси бібліотекарів. На американському досвіді заснована її робота «Авторські таблиці» (1916) - правила розстановки книг на бібліотечних полицях і в бібліотечних каталогах. Ці таблиці авторських знаків і сьогодні використовуються в бібліотеках та іменуються в просторіччі «таблицями Хавкіної».



КУДАШЕВА РАЇСА АДАМОВА (1878-1964)



Російська дитяча
письменниця

Перші вірші Раїса Кудашева написала ще в дитинстві, але перший її вірш «Ручейку» було опубліковано у 1896 році журналі «Малютка». Потім друкувалися у таких жіночих журналах, як «Подснежник», «Светлячок», «Солнышко» і «Малютка». Вірші представляли собою авторизовані поетичні переклади дитячих віршів європейських авторів. Також Кудашева відома як перекладачка в прозі. У 1899 році у журналі «Російська думка» була надрукована її єдина повість для дорослих «Лері». Вона автор слів відомої пісні «В лесу родилась елочка». Працювала вчителем, а потім багато років бібліотекарем.



Первая публикация "Елочки"

«ВСЯКИЙ, ИЗУЧАЮЩИЙ НАУКИ, ВХОДЯЩИЙ СЮДА НЕ
ХЛОПАЕТ ДВЕРЬЮ, НЕ СТУЧИТ НОГАМИ: ЭТО НЕПРИЯТНО
МУЗАМ. ЕСЛИ ТЫ НАЙДЕШЬ КОГО ЗДЕСЬ УЖЕ СИДЯЩИМ,
ПОЧТИТЕЛЬНО ПОКЛОНИСЬ МОЛЧА И НЕ ЗАНИМАЙСЯ
БОЛТОВНЕЙ: ЗДЕСЬ МУДРЫЕ ГОВОРЯТ С ЗАНИМАЮЩИМИСЯ».

НАПИС НА ДВЕРЯХ БІБЛІОТЕКИ XV СТОЛІТТЯ